

Nodarbinātības
valsts aģentūra

Otrais NVA EURES tiešsaistes raidījums “Esi informēts, atgriezoties Latvijā” bija veltīts sociālās apdrošināšanas jautājumiem

Publicēts: 26.02.2021.

[EURES](#)

[Informācija presei](#)

[Jaunami](#)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

ESF projekts Nr.7.1.2.1/15/l/001 “EURES tīkla darbība Latvijā”

2021.gada 25.februārī sociālajā vietnē *Facebook* bija skatāms otrais Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) Eiropas nodarbinātības dienestu tīkla EURES mobilitātes konsultantu veidotais tiešsaistes raidījums remigrācijas atbalstam “Esi informēts, atgriezoties Latvijā”, kurā tika skaidroti ar sociālo apdrošināšanu saistītie jautājumi. Raidījuma ieraksts ir pieejams *EURES Latvia Facebook* lapā:
<https://fb.watch/3UmuRY0ysW/>.

Tiešsaistes raidījuma gaitā NVA EURES konsultants Andris Segliņš un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (VSAA) Pabalstu metodiskās vadības daļas vecākā eksperte Rasma Kalniņa informēja par bezdarbnieka pabalsta pieprasīšanu mītnes valstī un tā eksporta iespējām uz Latviju, par izņēmuma gadījumiem, kad pabalsts ir pieprasāms Latvijā, lai arī pēdējā nodarbinātība ir bijusi citā valstī, par U2 un U1 dokumentu nozīmi un biežāk pieļaujamām kļūdām, kā arī par to, kur meklēt detalizētāku informāciju un konsultēties sociālās apdrošināšanas jautājumos.

Apkopojot raidījuma saturu, atgādinām, ka parasti bezdarbnieka pabalsts ir jāpieprasa pēdējās nodarbinātības valstī. Pēc darba attiecību izbeigšanās jāreģistrējas vietējā valsts nodarbinātības dienestā un jāpieprasa bezdarbnieka pabalsts sociālās aizsardzības administrācijā (dažās valstīs tā ir viena un tā pati iestāde). Ja iepriekš esat strādājis Latvijā, kādā citā Eiropas Savienības (ES) vai Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstī, vai Šveicē, atcerieties, ka nodarbinātības dienests ir jāinformē par nodarbinātības periodiem citās valstīs. Tas var palīdzēt noteikt Jūsu tiesības uz bezdarbnieka pabalstu, ja pēdējās nodarbinātības valstī nebūs pietiekošs darba stāžs.

Ja ir iegūts bezdarbnieka statuss un piešķirts bezdarbnieka pabalsts, Jums ir jāpieprasa U2 dokuments, kas, meklējot darbu Latvijā, ļaus turpināt saņemt ārvalstī piešķirto bezdarbnieka pabalstu no 3 līdz 6 mēnešu periodā. Šādu pabalsta "līdzīgu ņemšanu" sauc par pabalsta eksportu. U2 dokuments (pabalsta eksports) būtu jāpieprasa vismaz 4 nedēļas pirms plānotās izbraukšanas no ārvalsts. Ja bezdarbnieka pabalsta eksportu nebūsiat noformējis pirms atgriešanās Latvijā, tā pieprasīšanas iespējas attālināti ir atkarīgas no katras valsts iekšējās kārtības.

Pastāv daži izņēmuma gadījumi, kad bezdarbnieka pabalstu var pieprasīt Latvijā, lai arī pēdējā nodarbinātība ir bijusi citā valstī. Galvenokārt tas attiecas uz cilvēkiem, kuri strādājuši pārrobežu teritorijās. Vairāk informācijas Jūs varat iegūt VSAA mājaslapā: www.vsaa.gov.lv/lv/bezdarbnieka-pabalsts-es.

Neatkarīgi no tā, saņemat vai nesaņemat citas valsts piešķirto pabalstu, Jums, atgriežoties Latvijā, ir iespēja reģistrēties NVA (www.nva.gov.lv) un izmantot aģentūras pakalpojumus un atbalstu darba meklēšanā.

Atcerieties, ka nodarbinātības un sociālās apdrošināšanas periodi nepazūd, tie uzkrājas, un nepieciešamības gadījumos tiek ņemti vērā, nosakot tiesības uz pabalstiem un pensiju. To sauc par summēšanas principu. Tāpēc ir svarīgi saglabāt nodarbinātību un sociālo iemaksu veikšanu apliecinājošus dokumentus, piemēram, piešķirtos nodokļu maksātāja vai personas reģistrācijas numurus, darba līgumus, vienošanos par darbu izpildi, izsniegtās izziņas par nodokļu nomaksu, nodokļu deklarāciju izdrukas, algas lapiņas un citus dokumentus, lai nepieciešamības gadījumā varētu sniegt ziņas par saviem nodarbinātības un sociālās apdrošināšanas periodiem.

Šim mērķim var kalpot arī U1 dokuments, kas var noderēt gadījumos, ja ir jāsaņem apliecinājums par nodarbinātības vai sociālo iemaksu periodiem valstī, kurā bijāt nodarbināts. Šīs ziņas, balstoties uz Jūsu sniegto informāciju un dokumentiem (darba līgumi, algas lapiņas u.c.), VSAA var pieprasīt pati no citas ES/EEZ dalībvalsts kompetentās institūcijas, tāpēc varat nesteigties ar U1 dokumenta pieteikšanu pirms izbraukšanas, it īpaši, ja vēlaties noformēt bezdarbnieka pabalsta eksportu. Mēdz būt gadījumi, kad nesaprašanās dēļ U2 dokumenta vietā tiek izsniegts U1 dokuments, taču tas neaplicina tiesības uz bezdarbnieka pabalstu citā valstī. Esiet ziņoši un pabalsta eksporta gadījumā pieprasiet U2 dokumentu!

Papildu informāciju par sociālās drošības koordinēšanas jautājumiem lasiet VSAA mājaslapā <https://www.vsaa.gov.lv/lv/pakalpojumu-koordinesana-eiropas-savieniba>.

Cikla "Esi informēts, atgriežoties Latvijā" tiešsaistes raidījumi skatāmi *EURES Latvia Facebook* lapā katra mēneša pēdējā ceturtdienā plkst.16.00.

Trešajā raidījumā piedalīsies Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PMLP) pārstāvis, skaidrosim ar dzīvesvietas deklarēšanu un

uzturēšanos Latvijā saistītos jautājumus. Uz tikšanos 25. martā!

NVA EURES konsultantu atbalsts pieejams ikvienam!

Ja Jums ir papildu jautājumi par darba iespējām Latvijā, sociālo aizsardzību (ģimenes pabalsti, bezdarbnieka pabalsts un tā eksports u.c.) vai starpvalstu nodokļiem, aicinām sazināties ar NVA EURES konsultantiem.

Mājaslapa: www.nva.gov.lv/eures

E-pasts: eures@nva.gov.lv

Facebook: www.facebook.com/eureslatvia/

LinkedIn: www.linkedin.com/company/eures-latvia

Piektdienās no 13.00 līdz 15.00 pēc Latvijas laika EURES čats:

<https://ec.europa.eu/eures/public/chat-with-eures-advisers>

<https://www.nva.gov.lv/lv/jaunums/otrais-nva-eures-tiessaistes-raidijums-esi-informets-atgriezoties-latvija>